

228

# משבר

## מאיר דורון

ש במדינה החוגגת 40 שנה הרכה מתחשבותיו של אדם בגיל זה: שהנה לקחי החיים כבר הילקו בו - ודוא לא אוקף, והניסיון שעבר אינו מבוטל - אך הרבה ממנו לשווא: ואין זו עוד בורות הילדות התמימה, או התרגשות הנעורים הסוערת. גם לא חיפוש הדרך של ההתבגרות וההיות שנות ה-30. בגיל 40 אמורים כבר להיות אחרי כל זה, לעמוד על הרגליים, על קרקע מוצקה דיה. לספוג את מנות הכאב והסבל שעוד מצפות, ולמנון אותן כלכלית. להיות מבושלים די כדי לעשות מעשה ולקבוע אמירה ואולי להטביע טביעה אצבע קטנה, לפחות כסביבה הקרובה. גיל 40 אמור לסמן את שיא התיפקוד כאב וכאם, כבעל וכאשה, בעבודה, ביומיום, ואת שיא התבונה, ההכרה והמודעות. גיל 40 נדמה כצוק עתים שאותו לא יפילו מישראלים - נמאירך, אומר כבר הגוף את שלו בקול רם יותר מאשר קודם. חורק את חריקותיו הראשונות של מודל שמתיישן, מתקשה לבטא את 100 אחוז הכישורים שנרכשו ביגיעה כה רבה, ולעתים קרובות והולכות משתלטת על גיל 40 מין תשישת מוחית מעיופת. ש 20 שעות שינה לא ימחקו, עד שמכאן ואילך, נראה הכל, גופנית, כמנהלך של השתבשות המערכות. עד שכובדה של הויקנה מחליף עוד ספרה - ל-50.

גם הפסיכולוג וגם הרופא הגיבו תחילה בחיך למשוואה שביקשתי להעמיד בין ישראל הנכנסת לשנתה ה-40 לאדם בן 40. מדינה במשבר גיל העמידה. אחר כך, בהדרגה ההשוואה הפסיקה להצחיק. הרופא גילה פתאום שרוב החולים, על פי סטטיסטיקה של קופת חולים מתחילים את ביקוריהם הסדירים אצל הרופאים סביב גיל 40. אז גם מתחילים להכיר בתי חולים מבפנים. גם אצל הפסיכולוגים מספר המטופלים הגבוה ביותר בממוצע הם בני 40. גיל פרובלמטי - הסבימו לבסוף שניהם, למראה כותרות העיתונים שבוע שעבר. שמהן יכול היה להשתקף המרי בשטחים גם כמשבר גיל העמידה של מדינה בת 40. אף יותר מאשר איתות ממי שמצפים ללידת מדינה חדשה.

הפסיכולוג יהושע בן נתן רואה בגיל 40 גיל של ניגודים: מצד אחד זהו גיל שבו היכולת והמיומנות מגיעות לשיא; מצד שני נעלמת התלהבות הצעירות האופטימית מצד אחד הכל אפשרי ומאידך למי יש כוח.

"בגיל 40 מתחיל הרצון העיקרי להיות: שמירה על הקיים. עד גיל 40 אדם (או מדינה) הם כחומר שניתן להשתנות. מגיל 40 מתחילים להתחפר בעמדות שנחפרו עד אז", אומר הפסיכולוג, "החיים מתאזנים בין הרצונות והאפשרויות. אם בן או בת 40



בבדיקה דם מקרית מתגלים בתוכם פתאים אותה השנים: לחץ דם, כולסטרול, הסתיידות קלה בעורקים... מאחורי הירד הקשה והשרירים המופגנים, שוכן לב שהחל מגיל 40 נעשה פגיע יותר: די בחסימת אחד העורקים הכלוליים, כדי שאותו ננגנון מורכב ומסובך, המכיל חללים ופרוזדורים וחדרים, שסתומים ושרירים, יידום - ודו ברגע קט, כדי לשנות מכאן ואילך חייו של אדם ואולי חייה של מדינה, לפחות בכל מה שקשור להרגלי אכילה, שתייה, עישון ומין, שעד גיל 40 הינם בבחינת מוכן מאילו. לפי הרופא שלי, מי שמעוניין להמשיך הלאה מגיל 40, אל ה-50 וה-60, מוטב שיקח עצמו בידים: לא עוד ארוחות שהיות חסרות חשבון קלוניות, לא עוד ריצות מטורפות על הרים ועל גבעות, חסל השתוללויות. הרופא שלי מודה, שלא רבים בני ה-40 שלוקחים את עצמתי ברצינות... עד שהם חוטפים את ההתקף הראשון.

"הנה", הוא אומר לי, "תראה את אל ישראל איך נעשה ילד טוב מאז שחטף התקף לב". ההנחה שאם מה שבנית מעצמך החזיק מעמד 40 שנה - הוא יחזיק מעמד לנצח, היא הנחה מוטעית, שמרבים לשגות בה בני 40 שנוקטים לטיפולו של הרופא או לטיפולו של יחושע.

אומר הפסיכולוג: "משבר גיל 40 יכול ללוש פנים אחדות: אפשר שפתאום תרגיש עוצמה גדולה, ביטחון חזק, אפשר שתחוש חסר ביטחון ומיאש. אפשר שתהיה החלטו ופאנאטי לכל מה שהשגת עד עתה, ואפשר שתתערער וכל מה שהשגת ייראה בעיניך כלא כלום, אפשר שתרגיש ותפעל כמי שזמנו דוחק והמלאכה רבה, או שרפיון ישתלט עליך ויגרם לשיחוק מוחלט."

בין הקטבים הללו נעה מוטטלת גיל ה-40. בצד אחד של המטבע שאריות המרץ והאמוציות של שנות ה-30 ובצד השני התפקחות ה-50.

**צמיגי השומן ונפירות הכרס**

40 שנה. 4 ראשי ממשלה. שלושת האחרים עדיין מתפקדים, בקושי. הקטנים והמזיקים - בגב, ברגל, בחזה... אם אחשוב שגוף המדינה הוא מנגנוני השלטון, הכיורוקרטיה, המינהל - הרי שלא יהיה זה פלא למצוא בהם, בגיל הזה, את החוליים הראשונים. עדיין אין צורך בעירוי דם, אבל 40 שנים של שימוש רצוף במערכת כותנים בה אותותיהם. כפי שהם צצים בבני 40 הנראים בריאים ביותר כלפי חוץ, אך

**הסתידות קלה בעורקים**

"המצואות כואבת", מאשר הרופא. "בגיל 40 מתחילים להופיע הכאבים

הגוף עדיין מוצק אבל קפלי השומן נותנים אותותיהם. מה שלא הגעת אליו עד היום גראה רחוק ובלתי ניתן להשגה. דווקא עכשיו, כשמחפשים את השלווה, השקט והביטחון, גובר והולך הלהץ מסביב. מאיר דורון עושה תרגיל מחשבתי עם רופא ופסיכולוג: אילו תהליכים מקבילים למדינה ואדם המגיעים לשנתם ה-40? גברים, למשל, מתכוננים להתקף לב ראשון. האם גם למדינה זה עלול לקרות?

כשמתבקשת הקשה בין מה שצפוי לאדם מגיל 40 עד 50, לבין מה שצפוי למדינה באותם גילאים, עולה המסקנה שחץ מאשר חיים קשים יותר לא צפוי שיטי של נמש: המהפכות הסתיימו בשנות ה-20.

התקף לב ראשון, נאמר מלחמת אזרחים כלשהי (חרדים-חילוניים, אשכנזים-ספרדים וכיו"ב) - בר רופאי והחלמה, עם בוק המחייב אורח חיים מתון יותר, סוער פחות.

אכן כי תפגע בגוף, תכאוב ותסכן יותר את בן ה-40, ובכלל, עליו להישמר יותר מפגיעות גופניות שסכנת פגיעתן וזיהומן גדולה יותר עם הגיל.

מערכת החיסון הטבעית אמינה פחות

# גיל ה-40